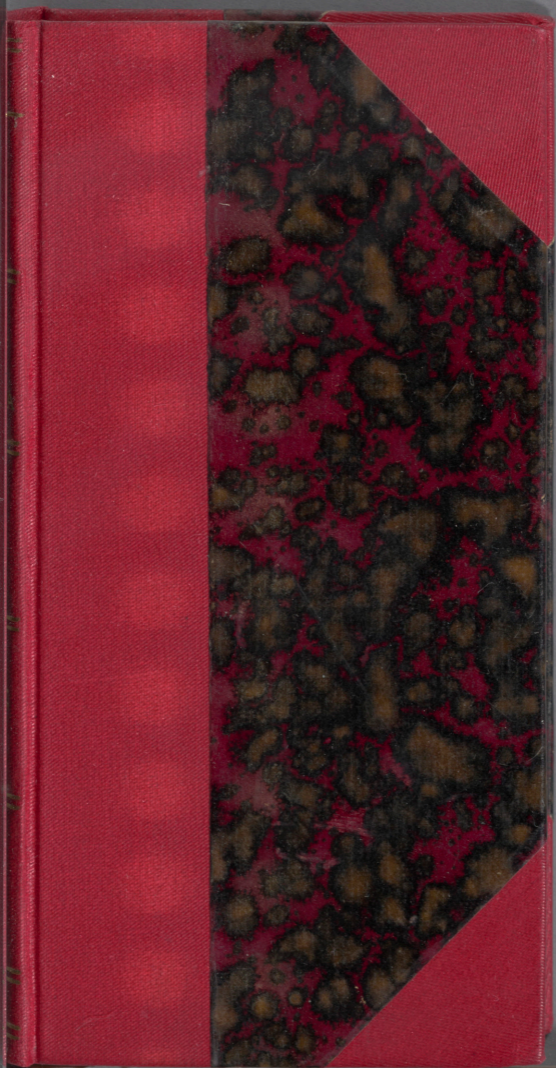

Mr Norris från
Amerika : berättelse
från en landsortsstad
/

Wallin, Pehr,

59 B Viol-biblioteket. 1

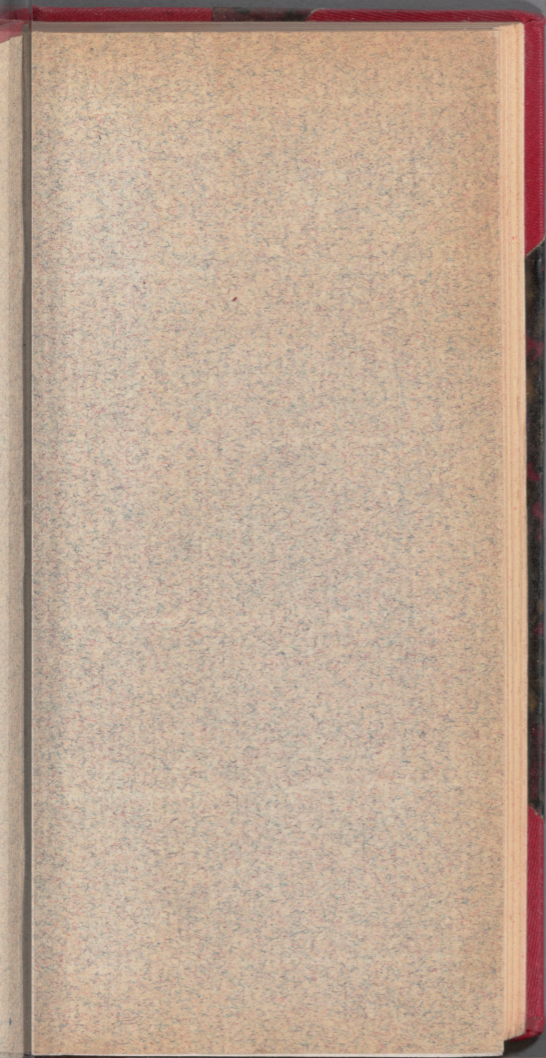

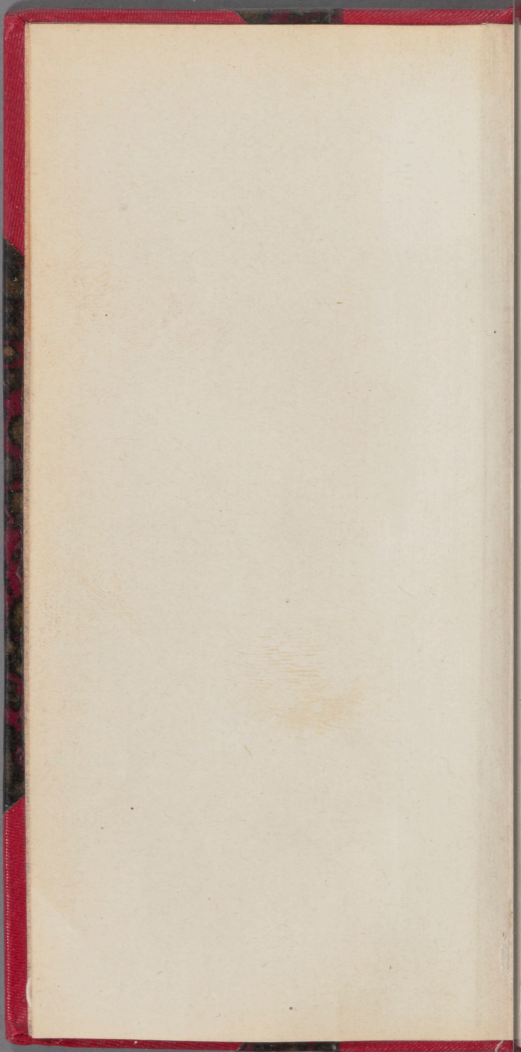
Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Roman.

Saml.

Rom
Sav

VIOL-BIBLIOTEKET

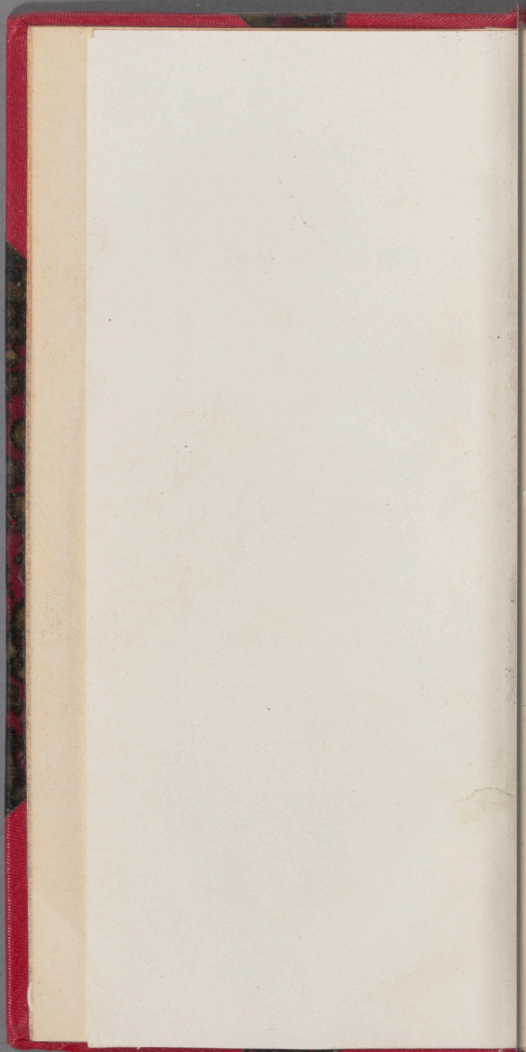
I

Mr NORRIS
FRÅN AMERIKA

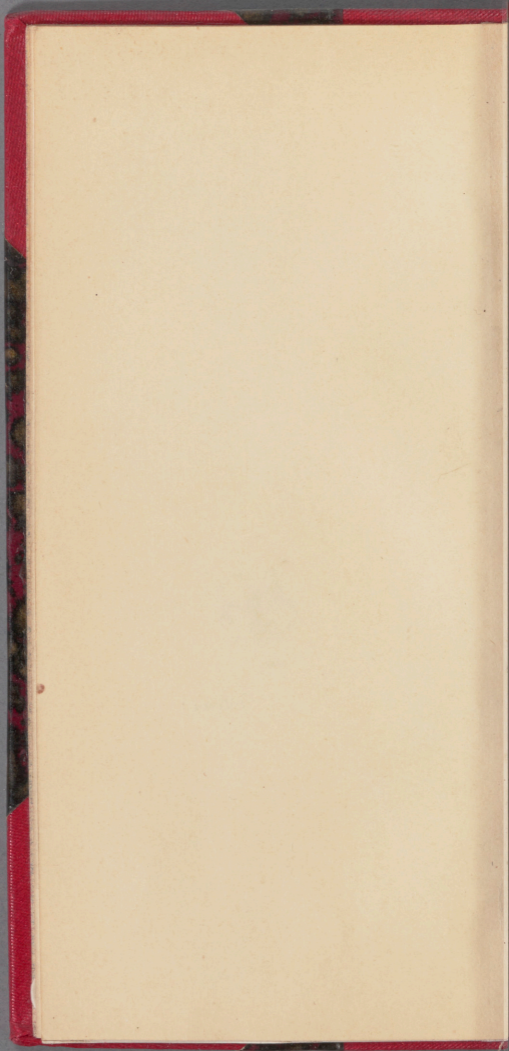
ILL. RESLEKTYR

STOCKHOLM
NORDIN & JOSEPHSON
(I DISTRIBUTION)

“VIOLA”

Mr NORRIS

FRÅN AMERIKA

BERÄTTELSE FRÅN
EN LANDSORTSSTAD
AF PEHR J. WALLIN

ILLUSTRATÖR
GUNNAR WIDHOLM

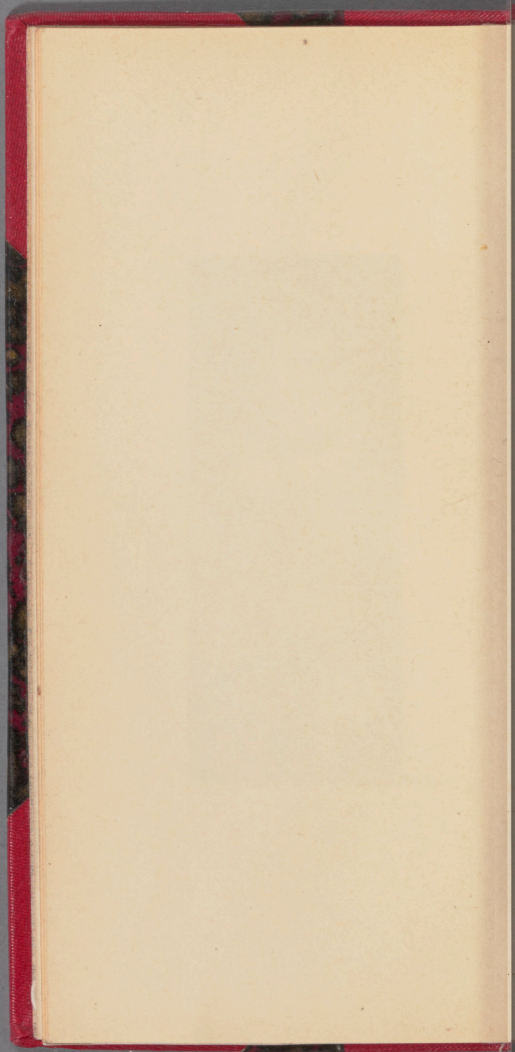

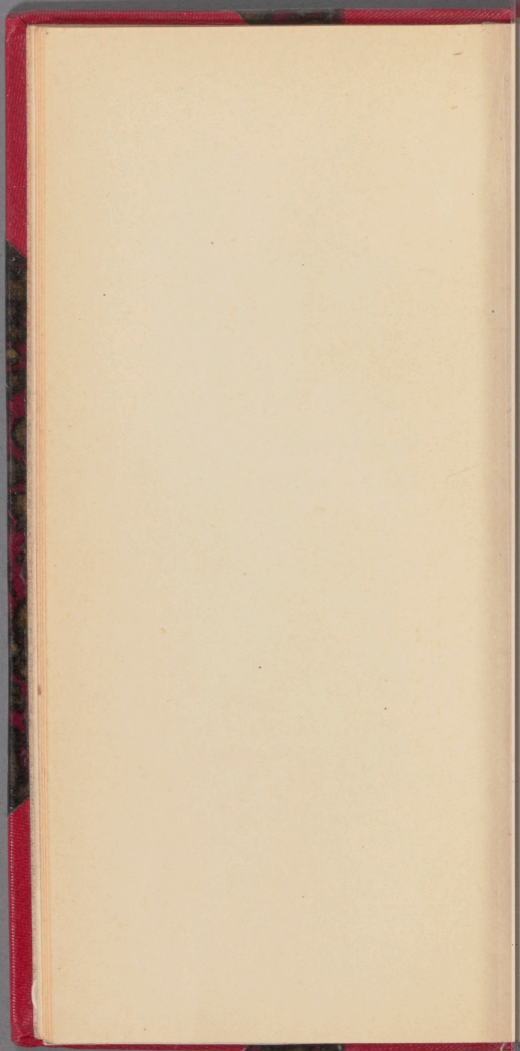
Tryckt å Landskrona Typ. Anstalt
1905

Mr NORRIS
FRÅN AMERIKA

Det hade kommit en ny ingenjör till fabriken. Direkte från Amerika.

Han hade icke ännu låtit se sig ute i verkstäderna, hvilket nog hade sina skäl. Man hade nämligen hört ifrån matstället, där han intog sina måltider, att han kunde «micke lita» svenska. Men man

Mr NORRIS

hade iakttagit honom, då han kom och gick från fabriken, samt genom ritsalens stora fönster. Han var alltid omsorgsfullt klädd, nästan kokett prydligt, med bländande hvitt linne och glänsande stöflar. På händerna bar han alltid handskar.

Gubben Rydström, veteranen bland bänkarbetarne, uttalade också den allmänna meningen en dag under middagsrasten, när arbetarne väntade på «pipan» i porten åt gatan: «Den där blir aldrig som de andre. Det är för fint virke. Han skulle bestämdt svimma, om han funne en sotfläck på det hvita skinnet.» — Detta var, som sagdt, allmänna meningen. Tills vidare var det in-

FRÅN AMERIKA

gen, som höll på mr Norris, mer än Axel Rydström, den sotigaste och kvickaste af alla förhoppningsfulla gjutareynglingar, men han fick ju ibland vara «passopp» på kontoret och tog därför sina intryck delvis därifrån.

På kontoret voro «gubben» och kassör Nilsson de tongifvande och här rättade sig opinionen efter dem. «Gubben» höll tydligen på den nye ingenjören och man hade äfven ute ifrån gjuterigården sett honom dyka ned öfver hans ritbräde och därpå med ett belåtet leende lyssna till den unge mannens förklaringar. Kassör Nilsson, som ej kunde skilja engelska från tamuliska utom på *yes* och *no*, hade också

Mr NORRIS

yttrat på klubben: «Det är ett verywellande och youknowande däruppe, så att man kan märka att fabrikören är storbelåten.» Det skulle aldrig falla kassören in att säga «gubben» som de andre.

Firman «S. Sakrisson & Sons Gjuteri och Mekaniska Verkstad» hade ägt bestånd i ett par århundraden och från en helt anspråkslös början utvecklat sig till ett mycket respektabelt omfång. Dess specialitet var jordbruksmaskiner och redskap, däribland särskildt plogar. Under en lång följd af år hade de sakrissonska plogarne varit förherskande i redskapsuppsättningen vid alla tidsenliga jordbruk. Genom lätthet, styrka, godt

FRÅN AMERIKA

arbete och praktisk konstruktion hade de öfverträffat alla samtida fabrikat, men så började importen af ett par nya amerikanska typer, hvilka hotade ställa det svenska fabrikatet helt och hållet i skuggan. Man började strax att experimentera å de sakrissonska verkstäderna för att uppnå samma fullkomlighet eller hälst komma ett stycke framom, men med föga framgång. Det nya gjutgodsets hemlighet hade man snart funderat ut. Då man slog sönder en skifva, fann man i midten ett mjukare fjädrande lager, omgifvet af det diamanthårda ytterstålet, men tillverkningshemligheten var ej lätt att finna. Nästan alla försöksarbeten,

Mr NORRIS

hvilka tycktes lofva lösning af uppgiften, sprungo som glas vid ett hårdare prof eller visade sig i andra hänseenden mindre fullkomliga.

Då kastade en dag fabriker Sakrisson sitt nio och nittionde försök på skrot-högen och gick i vredesmod in på kontoret. Sedan han med en häftig promenad fram och tillbaka på gångmattan något lugnat sina känslor, satte han sig till pulpeten och skref ett bref till sin broder i Amerika. Denne var chef för en af de större mekaniska verkstäderna i järnverksdistriktet.

Efter att hafva skildrat alla sina misslyckade försök, afslöt han brefvet sålunda:

«Nu ger jag alla vidare

FRÅN AMERIKA

experiment perkelen! Sänd mig strax en ingenjör, som förstår det här jobbet . . .»

Han började smått längta efter ett svar på sitt bref, då en dag fram i mars en ung, mörkhyad herre steg in på kontoret och på engelska presenterade sig som ingenjören Washington C. Norris samt framlämnade ett rekommendationsbref.

Den nykomne var, som nämndt, sydländskt mörk som en kreol med stora blixtrande ögon, ren hy och röda läppar, öfver hvilka en fin mustasch krusade sig. Håret var blåsvart och snarare krusigt än lockigt. Gestalten var medelhög och fint byggd, men mycket väl proportionerad.

Mr NORRIS

Skönheten är alltid ett bestickande introduktionsbref och det var med utsökt artighet, som herr Sakrisson bad mr Norris taga plats, under det att han genomögnade sin broders bref.

Denne skref bland annat:

«Jag sänder dig den präktigaste pojke, som du skulle kunna önska dig. Han skulle aldrig hafva lämnat mig eller verkstaden här, om det ej varit nödvändigt på grund af särskilda omständigheter.

Du är lycklig du där hemma i din afskilda vrå vid hafsviken. De sociala spörsmålerna och alla de olika konflikter de medföra — somliga obetydliga och rent af löjliga, men förargliga ändå — hafva ej ännu stört din

FRÅN AMERIKA

nattro eller kommit arbetsmaskineriet i fabriken att halta. Men den tiden kommer nog. Var lugn för det!

Jag lefver midt uppe i alla dessa slitningar och konflikter och har just nu haft en fördömdt kinkig affär att klarera, — så kinkig, att detta bref antagligen varit oskrifvet, om ej öfverlämnaren däraf med fara för sitt eget lif gifvit mig ett präktigt handtag, då det såg som mörkast ut.

Han är just den ingenjör du behöfver. Han har löst den af dig omnämnda uppgiften på ett annat sätt, men ingalunda sämre än de andre. Dessutom är han iderik och duglig, både teoretiskt och praktiskt taget.

Mr NORRIS

Det var emellertid för hans skull jag kom i klammeri med «The knights of labour». Hvarför kan han själf tala om vid tillfälle. O, detta Amerika! Det kallas frihetens och jämlikhetens land, men denna frihet och jämlikhet är endast den falska beteckningen för ett hos eder okänt tvång och höjden af sociala fördomar. Mr Norris blef offret härför, då mina arbetare vägrade att arbeta med och under honom och fordrade hans afskedande. Om jag då lade mig ut för honom, så har han redligen betalt mig därför. Han har räddat mitt lif och jag hoppas, att han skall få det godt i *Old Sweden* . . .»

Herr Sakrisson tittade en

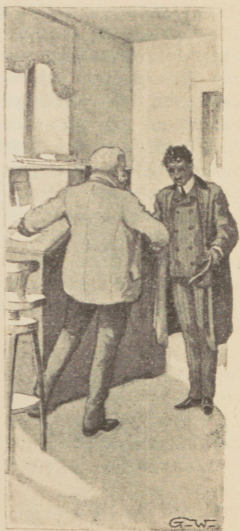
FRÅN AMERIKA

stund betänksamt framför sig öfver glasögonen. Det var något i broderns bref, som han icke förstod, men — lika godt. Hufvudsumman var ju, att han fått en sådan kraft, som han hade önskat sig. Hvad frågade han sedan efter det där dunkla pratet om armerikanska arbetares påhitt. För resten hade ju den unge mannen räddat broderns lif. Därpå hade han ju svart på hvitt här i brevet.

Med en af sina vanliga energiska handrörelser kastade herr Sakrisson ifrån sig brevet på pulpeten och sträckte ut handen:

"Welcome, mr Norris! I am glad to see you!"

Därmed var den unge ame-

FRÅN AMERIKA

rikanske ingenjören installerad på de sakrissonska verkstäderna.

Tiden lopp snabbt undan. Marsvintern var förbi och de svartnade drifvor, som gömt sig kvar i stadsparkens grandungar eller i någon skyddande fördjupning, sjön-
go på sista versen.

Då kom Axel Rydström en morgon ned i verkstäderna med en stor nyhet. Det hade varit en mängd ritningar framme på kontoret, då han hade varit inne för att tända eld i kaminen, och det hade talats om mätningar, som skulle företagas under förmiddagens lopp. Det gälde nämligen nybyggnader och stora förändringar inom fabriken.

Mr NORRIS

De gamle arbetarne skakade på hufvudet och funno det otroligt, men frampå förmiddagen kom en del af ingenjörerna och kontors-herrarne ned med ritningar och måttband.

Herr Sakrisson var med och presenterade mr Norris för verkmästarne och de gamle arbetarne. Ingenjören hade iklädt sig en ljusblå verkstadsdrägt af linne och skakade hjärtligt hand med de nya bekantskaperna. Han var sålunda ej rädd att bli sotig om händerna.

Det blef därefter stort rumsterande ut och in mellan alla gamla maskiner och skrot- och slagghögarne, som i frid fått samla sig i alla mörka vrår. Det skrufvades

FRÅN AMERIKA

och flyttades och bråkades och mr Norris högg i som en hel karl. Axel Rydström och Karl Lafon, en yngling af Axels ålder, tjänstgjorde som handtlångare och biträden och funno det hela högst muntert.

«Paré! Nu får han en svart kyss på hornet!» hviskade Axel till Karl, då ingenjörens näsa i detsamma toucherade en gammal röröppning.

Emellertid sattes det märken på gamla draghåll, som skulle stoppas igen, utmärktes plats för nya ventiler och fönster samt talades om nya kraftledningar och anordningar. Det var tydligt, att något var i görningen, som skulle helt och hållet för-

FRÅN AMERIKA

ändra verkstadens utseende, och gamle Rydström skakade på hufvudet, när verkmästare Lafon sprang förbi med måttbandet, och verkmästare Lafon såg alldeles vimmelkantig ut.

De Sakrissonska verkstäderna omfattade ett helt långsträckt kvarter i sydöstra delen af staden och utgjorde ett verkligt virrvarr ut och in af större och mindre byggnader, tillkomna på olika tid och utan någon ordnande plan. Den förste Sakrisson och hans maka, som gifvit namn åt firman, hade någon gång på sextonhundratalet byggt sin smedja i stadens utkant vid den inskjutande hafsviken och inhägnat ett tämligen stort

Mr NORRIS

stycke hagtomt rundt omkring. Det gamla låga huset med sitt höga brutna tak och sin egendomliga smedjeskorsten, i hvilket den förste Sakrisson och hans maka suttit till bords med sina båda gesäller — monsieurerna som de kallades — stod ännu kvar i midten af komplexet och därintill stod «Farmors päronträd», den sista resten af den forna frukt- och kryddgården. I öster åt Kattsundet låg «gamla gjuteriet», en stor fabriksbyggnad, som uppförts på 1700-talet under mösseperioden af Johan Sakrisson, hvilken varit en af Mössepartiets betrodde män. Sedan hade denna byggnad utvidgats längs Kajgatan efter råd och

FRÅN AMERIKA

lägenhet med nya verkstäder ända fram mot hufvudbyggnaden i vester, som hade kontorslokaler å nedra botten och privatbostad en trappa upp.

Gamle Sakrissons båda gesäller hade hetat Rydström och Lafon. Den förre var en smålänning af den storvuxna ljusa och bredaxlade typen med hurtighet i rörelserna och fyndighet i tal och svar. Den senare var en wallonättling, kort och satt med spelande mörka ögon och eld i blodet. Från dessa båda härstammade så godt som hela personalen vid sakrissonska gjuteriet. De af arbetspersonalen, somej hette Rydström eller Lafon voro lätt räknade. De ursprung-

Mr NORRIS

liga typerna voro lätt igenkännliga, men genom förbindelser mellan de båda familjerna hade uppkommit en tredje typ med drag af båda.

Under sådana förhållanden var det ej underligt, att arbetare och arbetsgifvare kände sig höra samman som en skotsk klan och dess chef, men däraf hade alstrats ett slags familjekonservatism, som höll på det bestående och med ovilja såg allt nyhetsmakeri.

Däraf gubben Rydströms skakningar på hufvudet och verkmästare Lafons förvirring. Skulle det nu vändas upp och ned till oigenkänlighet på allt samman ute och inne? Gubben Rydström såg med en suck ut genom

FRÅN AMERIKA

fönstret, mot hvilket det gamla päronträdet's nakna och knotiga grenar aftecknade sig. Kanske skulle man ej ens skona «farmors päronträd»?

Emellertid måste litet hvar erkänna, att den nye ingenjören ej var en sådan mamsell, som man tänkt sig. Han sparade sig ej, då det gälde ett kraftigt tag, men han tycktes vara van vid arbete, ty det kom ej en svett-droppe i hans panna, under det att de andra ingenjörerna svettades, så att de blefvo helt marmorerade i ansiktet, vid de ovana kroppsansträngningarne.

Då «pipan» blåste till middag, tömdes verkstäderna långsammare än vanligt och

Mr NORRIS

arbetarne samlades i grupper, för att meddela hvarandra sina tankar. Redan innan de sista hade lämnat gården, kom mr Norris ut från kontoret lika elegant som vanligt med de oundvikliga handskarne å händerna. »Fin, så att han kunde gå på bröllop med det samma», som Axel Rydström uttryckte sig hemma vid middagsbordet.

Det var ej utan, att en och annan af arbetarne hade kastat en jämförande blick på sitt eget smutsiga och och nedsotade yttre.

Den första nyheten ingenjör Norris införde å gjuteriet var också en anordning, som möjliggjorde det för arbetarne att tvätta sig och byta

FRÅN AMERIKA

om kläder, innan de gingo ut på gatan.

Det bar emot i början, men sedan några af de yngre beslutat sig för saken, följde de äldre så småningom efter.

«Hör du Wassberg!» sade gamle majoren Pistolekors till prosten någon tid där-efter uppe på klubben. »Kan du säga mig hvad som farit i Sakrissons arbetare på sista tiden? Förr skulle jag hellre krupit genom ett skorstens-rör än gått tvärs igenom hela svärmen, när den kom från gjuteriet, men nu ter den sig ju både ren och prydlig.»

«Jo, det skall jag säga dig», svarade prosten, räckande sin guldsnusdosa öfver bordet. «Det är den nye ame-

Mr NORRIS

rikanske ingenjörens reform — Morton eller Norris eller hvad det är han heter».

«Bra gjordt af karlen! Han ser för resten tusan så bra och sympatisk ut».

«He he! Det säger mina fruntimmer där hemma också! Sakrisson lär vara mycket förtjust i honom och det skall vara bestämdt med den stora utvidgningen af verkstaden, som han länge tänkt på».

«Ser man! Ser man! Det skulle inte vara illa för staden. Men hvar håller den där ingenjören till? Man ser honom aldrig i sällskap. Jag tycker, att Nilsson borde anmäla honom till inträde i klubben».

«Jojomen! Men det går

FRÅN AMERIKA

visst lite knaggligt med svenskan ännu. Kan du tänka dig — han tager ett par af pojkarne där borta på gjuteriet hem till sig om kvällarne och lär dem att rita och så lär han sig att tala svenska af dem».

«Praktiskt! Tusan så praktiskt! Det måtte vara en förbaskadt hygglig själ den där ingeniören! Men hur var det, bror! Vi skulle ju ha vårt lilla parti?»

«Ja visst ja!»

Och så stultade de båda hedersmännen in i spelrummet och slogo sig ned vid schackbordet. —

Emellertid gingo förändringarne å gjuteriet sakta men säkert framåt. Man hade dock lyckats skydda

Mr NORRIS

«Farmors päronträd» och nu stod det med ljusa grågröna blad och snöhvitt blom å den sida, som vette mot verk-

stadsfönstret, under det att den andra stod naken och svart, förgiftad af gasledningen till motorhuset.

Svalorna voro komna och flögo kvittrande omkring trä-

FRÅN AMERIKA

det, som om de kände sig något främmande i de förändrade omgifningarne. Himlen föreföll blåare än eljes öfver den mörka gårdsinteriören och solen gassade varm på de stora verkstadsfönstren. Man var några dagar inne i maj och verkstadsutvidgningen skulle i dagarne vara fullbordad. Sedan gälde det att på allvar taga ihop med den uppgift, för hvilken ingenjör Norris kommit öfver till Sverige.

Det var söndag och de brummande och hvisslande ljuden från det stora gjuterikomplexet hade förstummats. Byggnaderna lågo försänkta i hvila, liksom mattade af veckans arbete, och blickade med sina stora mörka, halft

Mr NORRIS

förblindade ögon på de tomma omgifvande gatorna.

I den s. k. gjutarestaden, som sträckte sig på ömse sidor om en af stadens infartsgator, var det så mycket lifligare. De små husen, som kantade gatan, oftast med en liten blomsteranläggning framför, tillhörde nästan uteslutande de välbergade Sakrissonska arbetarne och detta förklarade det namn, som stadsdelen bar i dagligt tal.

På den makadamiserade körbanan, hvars kisel gnistrade i solljuset efter en på morgonen fallen regnskur, vimlade det af barn i brokig söndagsstass. Vid de små täppornas grindar stodo arbetare i hvita skjortärmar,

FRÅN AMERIKA

njutande af den friska luften och munterheten rundt omkring, och innanför de klara små fönsterrutorna sågos beskäftiga husmödrar, pysslande med sina krukväxter.

I ett af de små husen, hvars framsida nästan doldes af murgröna och rosenbönor, som börjat sätta blom, bodde gubben Rydström med tre vuxna söner, en dotter, som skötte hushållet, samt Axel, som trots sina sexton år ännu betraktades som lillpojken.

Enligt gammal plägsed på söndagsmorgnarna var verkmästare Lafon på besök och satt bekvämt tillbakalutad i soffhörnet, rökande en af Rydströms långpipor. Gub-

Mr NORRIS

ben själf hade placerat sig i en bekväm korgstol och sträckte sig välbehagligt i densamma.

«Så där ja», sade han och sköt en flaska bort till Lafon. «Tag dig några droppar brännvin i kaffet. Vi gamla hafva vänjt oss vid det och vi krafla oss väl genom lifvet med den lilla synden på samvetet. Pojkarne smaka aldrig något sådant. De äro inte goodtemplare, men det behöfs ju inte heller, när de aldrig hafva haft «starkt» i sin mun.»

Därmed tog sig gubben Rydström själf en liten blandare.

«Jaha!» fortsatte han efter en paus. «Pojkarne äro re-

FRÅN AMERIKA

dan i väg ut till skjutbanan, men Axel — hvar skall du taga vägen? — Jaså, upp till ingeniören. Ja, det är rätt! Det är bra beskedligt af honom att lära våra pojkar något. Det kan väl alltid hjälpa dem fram en smula i lifvet.»

«Åh, han har allt lärt er gamle en del också!» inföll Anna Rydström — husföreståndarinnan — i det hon satte en bukett trädgårdsblommor på bordet.

«Och hvad skulle det vara!»

«Att göra er rena, innan ni gå hem till bordet. Nu kan man åtminstone hålla snyggt inomhus».

Och därvid såg hon sig omkring i det nätta rummet med en stolt blick.

Mr NORRIS

«Åhja, du kan ha rätt. Allting går, bara man kommer ur gamla vanor».

Den tystlåtna Lafon nicken instämmande.

«Bara han nu kan lyckas med det där andra!»

«Det gör han nog!» sade Lafon och tog pipan ur munnen. «Han tycks ha gått igenom allting från början både i arbete och studier och hufvud har han att finna utväg ur alla slags svårigheter. Det har alltid varit felet med oss här hemma, att när vi fått en sak bra i gång, ha vi aldrig funderat på, om den ej kunde gå ännu bättre på ett annat sätt, men därute blir det aldrig bra nog. Har någonting gått med fem handgrepp, sträfvar

FRÅN AMERIKA

man efter att få det att gå med tre och har det gått med tre, skall det gå med ett.»

«Ja, alla de där konstigheterna kan jag inte riktigt med. Det är ju snart maskinerna som göra arbetet, så att arbetarne blifva obehöfliga, men det var inte så galet med att det blef röjdt upp i verkstaden och ljust och dragfritt och så transportbanorna och det där. Det sparar alltid många krökta ryggar. — Slå i mera kaffe, Louis!»

«Han är bra vacker — amerikanen!» utbrast plötsligt Anna Rydström, som åhört samtalen, men blef i nästa ögonblick blodröd ända ned på halsen.

«Prat! Hvad förstår du

Mr NORRIS

af den saken? Visst ser han bra ut, men han är hjärtegod och han är en karla-karl och det är hufvudsaken!>

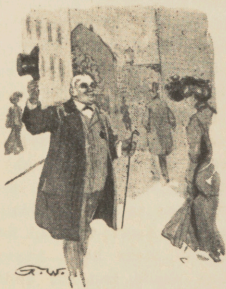
Därmed steg gubben Rydström upp för att stoppa en pipa.

Samtidigt med att dessa gynsamma omdömen fälades om den främling, som så plötsligt rägnat ned öfver staden, steg kassör Nilsson utför sin trappa ut i det strålande solskenet, för att företaga en förmiddagspromenad.

Han var en rangerad ungar-karl och betraktades trots sina fyrtiofem år som ett eftersträfvansvärdt parti. Där han skred gatan nedåt, hälsande åt båda sidor, gjorde han också i sina eleganta

FRÅN AMERIKA

kläder med den hvita västen, den glänsande cylindern och de lackerade skorna ett myc-

ket vederhäftigt intryck. Ansiktsfärgen var frisk och blomstrande och hållningen spänstig och rak. Han svängde sin lätta promenadkäpp

Mr NORRIS

med elegant behag och syntes så belåten med lifvet som någon kunde vara.

Han hade erinrat sig farbror Pistolekors' förmaning att snarast möjligt taga mr Norris med upp i klubben och hade beslutat sig för en förmiddagsvisit hos den unge ingenjören. Man kunde ju sedan göra en förmiddagspromenad tillsamman — kanske rent af göra en tur med ångslupen ut till Alphyddan. Ingeniör Norris satt allt för mycket inom hus. Någon gång skulle han, väl ändå ut, för att se stadens omgifningar.

Kassör Nilsson log belåtet. Det skulle blifva en treflig pick-nick i det gudasköna sommarvädret och så en präk-

FRÅN AMERIKA

tig middag ofvanpå å Alphyddans vestra veranda, hvarifrån man såg sjön glimma fram mellan träden. Hamburgerkyckling och sparris. Kassör Nilsson var ej så litet goddagspilt och förband hvarje estetisk njutning med en solid materiel, antingen som inledning eller afslutning.

Då han kom upp i trappan till den unge amerikans bostad, blef han ej litet öfverraskad att höra en munter skrattekör klinga fram genom de öppnade dörrarne.

Han stannade för ett ögonblick.

Härvid hörde han ingenior Norris med sin mjuka musikaliska röst och den lusti-

6

Mr NORRIS

gaste brytning yttra följande mystiska ord:

«Sju sjuka herrar skyndade åstad för att skaffa skjuts.»

Därpå följde en ny skrattsalva, ej mindre än den föregående.

Munterheten hade ej hunnit lägga sig, då herr Nilsson med ett något häpet ansiktsuttryck trädde fram i dörren.

Ingeniör Norris kastade strax sin cigarett i rökbägaren och kom fram med utsträckta händer.

«Välkommen mr — nej, hr Nilsson! Här vi öfva oss i svenska språket. Är det going utmärkt? Sju — sjuka herrar . . .»

FRÅN AMERIKA

Här öfverväldigade honom skrattet ånyo och kassören måste skratta med.

Då han såg sig närmare om i rummet, blef han varse Axel Rydström och Karl Lafon, sysselsatta vid ett ritbord framme vid fönstret. De bockade sig stelt och högtidligt med en min af ertappade brottslingar.

«Jaja, pojkar, nu ska' ni visa era ritningar och så låta vi sju — sjuka herrar vara så länge.»

Mr Norris sköt fram en länstol, men herr Nilsson skakade först vänligt hand med de förlägna ynglingarne.

Ingenjörens lilla dubblett var synnerligen treflig, enkelt men praktiskt möblerad och genom sina anordningar

Mr NORRIS

röjande hyresgästens individuella smak. Å fönsterbräden och bord funnos krukväxter och blommor i lysande färger. Å väggarna hade en del ritningar och amerikanska fotografier grupperats med artistisk smak, men hedersplatsen öfver soffan intogs af en ensam litografi i en enkel svart ram med ett grönt palmblad däröfver. Det var Guido Renis Kristushufvud — Ecce Homo.

Den präktiga utsigten skänkte bostaden ytterligare behag. Nedanför de öppna fönsterna låg en väl vårdad trädgård med finkrattade gångar, mjuka gräsmattor och små växtgrupper, där årets första rosor höllo på att gå i blom.

FRÅN AMERIKA

På andra sidan gatan fans endast en tämligen smal strandremsa, där några yfviga almar inramade en utsigt öfver den glittrande hafsviken och landet på motsatta sidan med sina landtgårdar.

På hafsviken gledo lustbåtar hit och dit för den knappa brisen. En ångslup, fullsatt med glada lustfarare, pustade glädtigt fram öfver den lätt krusade ytan på väg till Alphyddan längre uppe vid viken. En af roddklubbens båtar använde ångslupen som *pacemaker* och lustfararnes glada tillrop, då båtlaget erkände sig besegradt och reste årorna till hälsning, klingade jublande upp till åskådarne i fönstret.

Mr NORRIS

«Härligt! Härligt!»! utbrast herr Nilsson och slog armen om ingenjörens axlar.

“*Oh yes! Charming!*”

«Kom, så taga vi en promenad! Den här dagen är för vacker att tillbringas inom fyra väggar!»

Ingenjör Norris kastade en tveksam blick bort till sina båda elever, men dessa hade redan börjat packa sina ritutensilier tillsammans.

Han slog kraftigt till i kassörens framsträckta hand.

“*Well! Då vi taga the boys med oss!*»

Herr Nilsson var nära att göra en grimas. Den korrekta herr Nilsson i sällskap med två pojkar från gjuteriet! Men i nästa ögonblick fann

FRÅN AMERIKA

han förslaget lustigt nog. Hans sommarglada humör skulle i dag stått ut med hvad som hälst och han gaf sitt bifall med en munternick.

Så kom det sig, att det fram på söndagsförmiddagen blef stor uppståndelse i «gjutarestaden». Budskapet rapporterades in i husen af de lekande barnen och ljusa Rydströmshufvuden och mörka Lafonluggar skymtade fram bakom blomkrukorna, när Axel Rydström och Karl Lafon högtidligt tågade infartsgatan framåt i sällskap med herr Nilsson och den amerikanske ingenjören.

Gatan höjde sig så småningom upp på den platå, som skilde vikens och haf-

Mr NORRIS

vets vatten, och fortsattes sedan af en bred landsväg uppe å platåns krön. Här uppe mellan handelsträdgårdarne hade man en härlig utsigt öfver stadens husmassor, hamnen och varfvet samt det vidsträckta hafvet där utanför. Aldriga kastanjer beskuggade den jämna vägen och skyddade vandraren mot middagssolens hetta. Genom öppningarne mellan trädstammarne framstod den ena landskapstaflan efter den andra med skiftande behag. I synnerhet sluttningen mot hafsviken med sina än branta stup och än jämna lutningar med dungar och villor var en pärla af täckhet och behag.

Herrarne hade tagit hattarne i handen och skredo

FRÅN AMERIKA

sakta framåt, njutande med vidgade bröst den friska luften, svalkan, doften från ängar och trädgårdar och behaget i tillvaron. Ynglingarne följde efter arm i arm, muntert samtalande med hvarandra.

Mr Norris hade försjunkit i tankar. Detta fagra land påminte honom så mycket om hans egen hembygd, det sköna Maine med dess berg och skogar, dess örika kust och klara vatten. Han kände hur han skulle kunna älska denna nya hembygd, som mottagit honom så älskvärdt, men i samma ögonblick flög en skugga öfver hans ansigte, då en tanke tvang sig fram: Kanske skall du ändå här få tömma samma bitterhetens

Mr NORRIS

dryck, som räcktes dig därute?

Omedvetet sänkte sig foten med en stampning i marken, under det att de mörka ögonen fingo ett hotande uttryck.

Herr Nilsson blickade öfverraskad på honom.

«Förlåt!» sade Norris med ett förläget leende. «Det var bara en mosquito».

I det samma hörde de rullandet af vagnshjul bakom sig och ett muntert hallåh.

Då de hastigt vände sig om, sågo de herr Sakrisson i en hög engelsk gigg, förspänd med en ljusbrun liflig trafvare. Den gamle mannen nickade vänligt och saluterade med piskan.

FRÅN AMERIKA

«Jaså, herrarne taga sig en promenad! Då är det bara att forsätta rakt framåt till Klarasro — samt och synnerligen. Framåt marsch

bara! Jag skulle ju presenterat», fortsatte han och händtydde på en ung dam vid sin sida, «men det är ju ej lämpligt här midt på landsvägen.

Mr NORRIS

Alltså får det vara till framkomsten. Välkomna efter!» Därmed slog han en munter klatsch. Det lätta ekipaget flög på nytt framåt vägen, så att lätta dammoln uppstego kring hjulens gummiringar. De båda herrarne hade knappast fullbordat sin vördsamma bugning, då de åkande redan voro långt borta.

Mr Norris hade knappast uppfattat något annat än att den unga damen vid herr Sakrissons sida varit en blond nordisk skönhet, hvars strålande blickar för en kort sekund mött hans, liksom bestört fixerande hans mörka sydländska skönhet, hvilken ytterligare framhäfdes af den hvita flannelsdräkten.

FRÅN AMERIKA

«Hvem var hon?» frågade han och grep herr Nilsson häftigt om armen.

«Det var fröken Klara Sakrisson — enda barnet», svarade denne. «Jag har ej sett henne på de sista fyra åren. Hon var då en liten pigg och näpen yrhätta, men nu tyckes hon ha utvecklats till en strålande skönhet. Hon har varit utomlands för att fullborda sin uppfostran och har väl kommit hem i dag. Det kom visst en Lübeckerångbåt i dag på förmiddagen».

De hade återtagit sin promenad i raskare tempo.

«Det var nog en missräkning för herr Sakrisson», fortsatte kassören, «när hans äktenskap endast skänkte

Mr NORRIS

honom en dotter, men han har så mycket innerligare fäst sig vid henne. Firman har ju nu i ett par hundra år hetat «Sakrisson & Son» och han hade nog helst velat öfverlämna henne i en sons händer. Få se, hur det går. Ännu behöfver han ej släppa tyglarne på mången god dag, men då blir det väl ändå till någon i släkten. Det har kommit hem en brorson från Amerika . . .»

«En son till mr Zachris i Valley Springs?»

«Nej, visst inte! Det är en son till en annan bror — en präst. Kanske de båda unga kunna fatta tycke för hvarandra och då är ju firman och firmanamnet väl bevaradt, om — *han* ägnar

FRÅN AMERIKA

sig för att taga fatt efter den gamle.»

Herr Nilssons röst uttryckte ett visst tvifvel.

Mr Norris kunde ej förstå hvarför han på förhand kände sig mindre vänligt stämd mot den okände presumtive chefen.

«Han var en äkta rustibus — för att inte säga något värre», fortsatte herr Nilsson, «och därför sändes han till Amerika för att stadga sig. Amerika har förut visat sig kunna plocka kammen af tuppkycklingar. Gud vet, om det har lyckats med honom!»

Det uppstod en stunds tystnad.

«Nå, se där ha vi tornet på Klarasro — där till höger

Mr NORRIS

öfver träden! — Hvad nu pojkar! Ni hörde hvad herr Sakrisson sade och nu ska' ni lyda order. Framåt marsch bara!»

Kassör Nilsson fick de båda ungdomarne framför sig, så att reträtten var afskuren, och så fortsattes marschen fram mot ett par höga och massiva gallergrindar med blänkande förnicklade sirater, ehuru med blyg tvekan från de båda ynglingarnes sida, hvilka kände, att de här skulle komma långt utom sitt vanliga element.

Herr Sakrisson kom själf det lilla sällskapet till mötes öfver den välvårdade grusplanen.

«Välkomna, mina herrar! Det var verkligen i det läg-

FRÅN AMERIKA

ligaste ögonblick ni kunde välja, som ni stälde stegen hitåt. Min dotter har i dag vändt åter till fadershemmet och nu skola vi glädja oss tillsammans.»

Han bjöd mr Norris armen och nickade vänligt till herr Nilsson och ungdomarne.

«Oskar är gammal och van här, men er andre måste jag presentera».

Fröken Sakrisson hade just hunnit att utbyta resdräkten mot en enkel hemma-klädning och ett ljust bluslif och kom dem nu till mötes utför verandans trappsteg.

Glädjen att åter vara hemma hade purprat hennes kinder och kommit hennes vackra ögon att stråla. Den gra-

Mr NORRIS

ciösa och slanka gestalten med det ljusa nordiska hufvudet framstod mot verandans skuggiga bakgrund med en effekt, som aldrig kunnat blifva större, om den hade varit arrangerad, men den mjuka böjningen på hufvudet och det vänliga leendet vittnade endast om förtrollande naivt och naturligt behag.

»Välkommen, mr Norris! Min far har talat om er!» sade hon på oklanderlig engelska. Mr Norris bugade sig tyst, men hans blickar talade dess mera. Den nordiska kvinnoskönheten hade hittills varit ett för honom okänt begrepp och nu trädde den emot honom i en fullkomlighet, hvarom det korta

Mr NORRIS

ögonblicket på landsvägen endast gifvit en aning.

Han behöll hennes hvita hand i sin bruna en sekund längre än det konventionella tillåter, hvarför hon okonstladt, om än med en nyans djupare rodnad drog den tillbaka.

«Plats!» ropade herr Sakrisson muntert, under det att herr Nilsson i sin ordning hälsade fröken Klara välkommen hem.

«Plats! Jag får väl också presentera mina blifvande ingenjörer!»

De unga arbetarne gjorde en förlägen och stel bugning.

«Och så får jag i min ordning föreställa — min kusin, löjnant Zachris från Amerika», utbrast den unga da-

FRÅN AMERIKA

men, i det hon trädde åt sidan.

En ung, smärt herre med ett ansikte så blekt, att det nästan föreföll hvitt, reste sig makligt ur ett moln af cigarrettrök från sin bekväma ställning i en hvilstol.

Han tog ett steg fram och räckte de båda herrarne likgiltigt handen. Därvid möttes hans och ingenjörens blickar, men det var som om de ömsesidigt hade stött hvarandra tillbaka. Löjtnanten sjönk åter ned i stolen i maklig hvila, sedan han först med ett kallt frågande ögonkast mätt de båda ynglingarne. Det flög en glimt af ett löje öfver hans blaserade drag, då de bugade sig på nytt.

Mr NORRIS

«Nu skola vi först bese växthuset och anläggningarne på Klarasro», sade herr Sakrisson glädtigt. «Sedan kommer middagen. Jag tager vännen Nilsson om armen och så följer väl ungherrarne med oss. Bjud Klara armen, mr Norris! Nå, skall inte du med Erik?»

«Tack, jag sitter bra här!» svarade löjtnanten torrt och räckte ut handen efter en ny cigarett.

«Hm!» hostade herr Sakrisson med en missnöjd blick.

«Indolent som en muselman!» brummade han, när sällskapet vikit om hörnet. «Hör du Nilsson, du får taga honom om hand. Han skall på kontoret och lära sig att arbeta.»

FRÅN AMERIKA

«Men farbror . . .»

«Jo, det är mitt allvar. En slyngel var han, när han sändes i väg för att pröfva lifvets allvar, men då kunde man i någon mån ursäkta honom. Det unga vinet jäser och det kan finnas humor i pojkstrecken. Nu är yran borta, men ondskan har hunnit att växa sig rotfast. Det är endast fordringarne på lifvet, som äro aktiva hos honom».

«Farbror är för sträng».

«Gud gifve jag vore det. Jag hoppas också, att en ordnad verksamhet skall på nytt sätta fart i honom, men det var ett stort missgrepp att skicka honom ut vind för våg. Med sega och en-

Mr NORRIS

visa naturer kan det lyckas,
men . . .»

«Jag trodde, att han hade
förvärfvat sig en ställning
därute?»

«Ställning! Löjtnantsti-
teln? Bara humbug! Min
bror har skrivit om den där
saken, men det blir ju oss
emellan. — Godt! Jo, det
var nu under spanska krigets
dagar, då den amerikanska
chauvinismen stod som högst
i kurs. Då sitter det några
skandinaviska whiskyoffer
tillsamman på en bar en af-
tonstund — eller kanske det
var en förmiddag. Låtom oss
bilda en skandinavisk frikår,
såger någon i kretsen! —
Well! Det tar vi en *drink*
på! Och så var den saken
afgjord. Naturligtvis förbe-

FRÅN AMERIKA

höllo förslagsställarne officersposterna åt sig själfva och fördelade dem sinsemellan. Så blef någon öfverste, någon major o. s. v. och där fick Erik sin löjtnantsfullmakt. Dagen därpå eller kanske det dröjde tills uniformerna voro färdiga föll det hela i glömska — med undantag af de usurperade titlarne. Så, säger min bror, står det till med den saken!»

«Men det blir svårt för honom att börja som volontär!»

«Han skall!» svarade herr Sakrisson med en bister min. «Men — hallåh! — vi glömma bort våra unga vänner. Se här ha vi växthuset. Se hvilka härliga klängrosor!»

Mr Norris och hans dam

Mr NORRIS

hade växlat några alldagliga artiga ord, sådana de kunna falla efter endast några ögonblicks bekantskap, om vädret, om hur han fann sig i sin nya ställning i ett främmande land, om den fina färgschatteringen på ett blomblad och tapetgruppernas vackra mönster. Samtalet hade förts på engelska, tills ingenjören plötsligt gjorde halt.

«Nej, miss — förlåt fröken Sakrisson! Jag skall tala svenska. Jag behöfver vara flitig!»

Fröken Sakrisson skratade. Ett lågt musikaliskt skratt, som smekte hans öra.

«Och jag behöfver fullkomna mig i engelska».

«Oh nej! Inte mucke!»

FRÅN AMERIKA

svarade han mera uppriktigt än artigt.

Hon böjde sig ned och plockade en bellis, som förirrat sig in på gräsplanen. Därpå fortsatte hon på svenska. Hon talade om lyckan att åter vara hemma efter så lång vistelse bland främmande människor och det kom något varmt i hennes röst, som tände en vemodig glans i hans ögon.

«Oh ja! Jag har också ett hem!»

Och en suck flög till ett vildvinsomkransadt cottage i det fjärran Valley Springs.

«Är ni gift kanske?»

«Nej, nej, men jag har en mor — så god, så god!»

Nu var det hennes tur att sucka. Hon hade ju för länge

Mr NORRIS

sedan mist sin. Men med en hurtig skiftning, som påminte om fadern, skakade hon af sig ögonblickets stämning.

«Mr Norris! Vi få inte bli sentimentala. Se er då omkring! Är här icke vackert? Och lif och lust och jubel rundt omkring!»

De hade under sitt samtal hunnit upp på utsiktsplatån och hela viken låg nu framför och nästan under dem med villor och parker på ömse sidor och en barrskogsklädd höjd gent emot på andra stranden, från hvars krön den hvita Alphyddsrestauranten glänste fram i mörkgrön infattning. Vinden bar lösryckta takter ur middagsmusiken tvärs öfver

FRÅN AMERIKA

vattnet, hvilka förbundos med hvarandra och sammansmälte med naturens tusen dämpade röster, foglarnes kvitter och de beskäftiga humlornas ackompanjemang.

De stodo en stund tysta, njutande den härliga anblicken såsom endast rena, obesudlade sinnen kunna det. Den tafla, de hade framför sig, var härlig, men en iakttagare skulle funnit taflans staffage — de båda ungdomsfriska gestalterna — lika beundransvärdt.

Ett gladt flerstämmigt skratt borta från en gräsplan, där ett par ekorrar muntert surrade omkring i sin bur, väckte fröken Klara ur hennes drömmar, men en varm rodnad göt sig öfver hennes

Mr NORRIS

ansikte, då hon märkte, att ingeniörens blickar med ett uttryck af omisskänlig beundran hvilade på henne.

«Ah, pappa väntar helt säkert på oss!» utropade hon, ehuru fadern för tillfället var fullt upptagen af ekorrarnes krumsprång. Med äkta kvinlig taktik valde hon emellertid en omväg, för att gifva blodet tillfälle att återtaga sitt lugna lopp. Denna väg stupade brant ned till en äng, som sedan sträckte sig fram till stranden.

I det mjuka yppiga gräset växte bullerblomster och förgät mig ej i mängd. Hon böjde sig ned och plockade några, som hon stack i sitt skärp.

FRÅN AMERIKA

«Sveriges färger!» sade hon leende. «Gult och blått.»

«Åh, så vackra!»

Han tog några förgät mig ej ur hennes hand.

«Vill ni gifva mig dem?»

«Men ni tar dem ju!»

«Åh, så vackra! Hvad heta de?»

Hon svarade ej strax. För-
lägenhet stred med skalk-
aktighet i hennes drag.

«Hvad heta de?» fortfor han
enträget.

Mr NORRIS

Då kom svaret uppe från platån i en kall, sarkastisk ton:

“Fergot me not! Fergot me not, mr Norris!”

Löjtnant Zachris stod däruppe med ett hånleende öfver det bleka ansiktet.

«Alldeles riktigt!» genmälte den unga damen med en mörk blick upp till den opåräknade interlokutören. «De heta förgät mig ej. Det är den hälsning, som *Klarasro* ägnar hvarje välkommen gäst, som beträder hennes område.»

Därpå vände hon på klacken och gick gångstigen framåt, utan att se sig tillbaka. Åskådaren däruppe följde den smärta spänstiga gestalten med en egendomlig blick.

FRÅN AMERIKA

«Aha, där ha vi ungherrskapet! ropade herr Sakrisson emot henne. «Här hålla vi på att alldeles förgås af törst. Har inte Klarasro en citron och ett glas vatten att bjuda på?»

«Strax pappa!»

Hon skyndade förut, under det att herrarne långsammare kommo efter, för att uppsöka skuggan och svalkan på verandan.

Ingeniör Norris höll sig bakom. Han dolde något omsorgsfullt i sin anteckningsbok. Det var välkomsthälsningen från — Klarasro.

Det blef en angenäm middag. Löjtnant Sakrisson var visserligen fåordig och hans bidrag till samtalet utmärkte sig för en viss impertinens.

Mr NORRIS

De båda ingeniörsämnena kände sig också en smula bortkomna, men fröken Klara hjälpte dem vänligt öfver svårigheterna. Kassör Nilsson var dess mera i sitt esse och strödde omkring sig muntra infall. Herr Sakrisson var också i sitt muntraste lynne och ryckte ingeniör Norris med sig. Han befann sig visserligen på det ovana språkets glatta is, men hans lustiga språkfel gjorde samtalet dess mera pikant.

Vid desserten och konstantian hälsade herr Nilsson husets unga dotter välkommen hem och hans känsla af att på sätt och vis höra till familjen hade den inverkan på hans vältalighet, att både han själf och den lyck-

FRÅN AMERIKA

lige fadern märkte vått i ögonvråarna. Herr Sakrisson drack därefter med mr Norris och tillade med en humoristisk blinkning:

«Och så — glöm inte, att vi ha landtbruksmötet den sjuttonde — den sjuttonde juni!»

Detta återstälde jämvikten. Nu var man på allfarstråt igen.

Efter middagen togo Axel Rydström och Karl Lafon afsked, under det att de öfriga begåfvo sig till salongen.

En stor präktig flygel i ebenholtz stod midt på golfvet.

«Du har tegat länge, min vän!» sade herr Sakrisson och klappade dess buktiga sida. «Men nu skall du väl åter få

Mr NORRIS

sångens gåfva. — Spelar ni?»
frågade han, vänd till mr
Norris.

«Oh ja, mucke gärna!»

«Och sjunger också?»

«Oh ja!» blef det med ett
muntert leende afgifna sva-
ret.

«Då skola vi ha oss en
amerikansk sång», afgjorde
herr Sakrisson raskt.

Mr Norris satte sig strax
till flygeln.

Rummet var nästan mörkt,
enär persiennerna voro ned-
fällda till skydd mot solen,
men då ingeniören blickade
upp, såg han ett hvitt an-
sikte lysa emot sig ur dunklet
och då cigarettelden flam-
made till, lyste ett par for-
skande ögon med ett grön-
aktigt ljus. Han hade känt

FRÅN AMERIKA

samma iskalla, nästan fientliga blick häftad på sig under hela middagen.

Men då hans egen blick vek åt sidan, såg han ett ljuslockigt kvinnohufvud böjdt öfver en skrynklig hand, som ett par händer sakta smekte.

Då kom det öfver honom en känsla af ro och en idéassociation frammanade på nytt bilden af modershemmet på andra sidan hafvet.

Det låg att börja med en mörk stämning i hans ackorder, något af ett uppdragande ovädersmoln, genom hvilket blixтар skära fram, men omslaget i hans tankegång bröt de tornande dissonanserna, liksom då ovädrets spänning upplöses i ett mildt dropande, sommarljumt rägn.

Mr NORRIS

Han började sjunga. Det var en ljus och böjlig tenor, men med en klangfärg af violoncell. Det var södern — icke norden. — —

Det börjar lida mot kväll. Skuggorna blifva tätare under valnötsträdet, i hvars krona fåglarne tystna efter hand. Himlen blir djupt och hemlighetsfullt blå och stjärnorna träda fram i sin gnistrande prakt. Min pilt! Min pilt, hvar är du? Rosorna glöda ej längre och fjärilarne hafva lagt sina vingar till hvila. Din fot bör vara dammig och trött af tusen steg. Kom till din moders hydda och bed din aftonbön med dina små händer slutna i din moders.

Se, han sofver! Hans kind

FRÅN AMERIKA

är varm, lockarne ringla sig fuktiga omkring hans panna, men hans läppar le under sömnen.

Drömmar du om din moder? Snart är hon ett förvissnad löf, som hösten skall bädda till hvila och vintern betäcka med sina flingor, men du skall växa upp som järnekens unge telning till styrka och hägn. Blif ej öfvermodig, om än du förmår att trotsa stormen.

Utan bevara ditt rena barnsliga hjärta. *Good in heaven!* Håll hans hjärta varmt och godt! — —

Melodien hade negersångernas exotiska värme och innerlighet och texten deras egendomliga färgmättade poesi, som grep åhörarne och

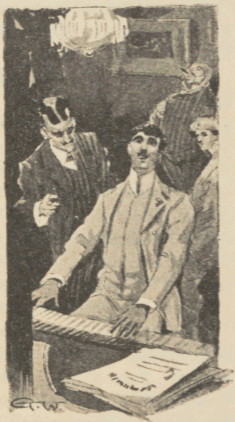
Mr NORRIS

höll dem fångna i sin mystiska stämning.

De sista tonerna dallrade ännu genom rummet, följda af ett sakta postludium, fullt af ljus förhoppning och himmelsk frid. En solstråle stal sig in ofvan persiennerna och dröjde på raden af svarta och hvita tangenter samt den spelandes händer, som mjukt och behagligt rörde sig däröfver.

Löjtnant Zachris hade under sången närmast sig flygeln, böjande sig framåt öfver sångarens axel. Det tycktes, som om han gjort en stor upptäckt, ty ett halfhögt Aha! undslapp hans läppar, hvarpå han med högljudt knarrande stöflar begaf sig tvärs öfver golvet.

FRÅN AMERIKA

Mr NORRIS

Spelet slutade med ett bristfälligt ackord.

Herr Sakrisson sände sin brorson en bister blick, men sade ej något.

Mr Norris hade rest sig med några svett droppar i pannan och en känsla af ångest, som dock snart förflyktigade under mottagandet af åhörarnes varma tacksägelser. Herr Nilsson var i synnerhet entusiastisk. Tänk, hvilken acquisition skulle ej ingenjör Norris blifva för klubbens manskvartett!

Emellertid var det något, som brustit sönder i stämningen. Herr Nilsson sjöng visserligen ett par bellmanssånger, ackompanjerad af fröken Klara, men det hade kommit sordin på munter-

FRÅN AMERIKA

heten. Mr Norris tittade på sitt ur och snart funno herrarne det nödvändigt att bryta upp.

Afskedet med herr Zachris var stelt och artigt.

Fröken Sakrisson yttrade med en lätt rodnad:

«Jag säger visserligen ej detsamma som blommorna på Klarasro, men jag säger ändå uppriktigt: Välkommen åter!»

Herr Sakrisson följde sina gäster till grinden och växlade där ännu en handtryckning med dem.

«Kom ihåg den sjuttonde!» ropade han skämtsamt efter dem.

Då de båda vandrarna hunnit ur villans synkrets, blef herr Nilsson helt förskräckt, när hans följeslagare gjorde

Mr NORRIS

en hastig volt på händerna och därpå med ett djupt andetag stälde sig midt framför honom.

«Jag har varit snäll och beskedlig allt för länge. Jag behöfde ruska högtidligheten af mig!» sade han med ett leende, som herr Nilsson hade svårt för att tolka, ehuru han tog förklaringen för god.

«Kom nu!» fortsatte mr Norris muntert. «Lifvet är ändå härligt att lefva!»

Därpå fattade han herr Nilssons arm och drog honom framåt, under det att han gnolade en munter stepmelodi och stundom tog ett par omotiverade danssteg. —

På måndagen betraktades det inom gjuteriet som dagens stora händelse, att de

Mr NORRIS

båda ynglingarne hade varit på middag hos etablissemangets chef. Hela personalen kände sig hedrad i deras person och som ingenjör Norris betraktades som något slags medverkande orsak därtill, hade han tagit ett stort steg framåt i arbetspersonalens bevägenhet och detta var till stor fördel, då man nu skulle med allvar taga fatt på förberedelserna till utställningen, hvilka stälde stora kraf på villigheten och intresset hos arbetarne.

Det hade kommit något febrilt öfver ingenjören. Stundom var han öfverdrifvet munter, stundom häftigt jäktande och stundom inbundet tystlåten med något vemodigt i blicken. Man förundrade

FRÅN AMERIKA

sig emellertid ej häröfver, utan tillskref det uteslutande de ansvarsfulla uppgifter, hvarmed han arbetade.

Och dock låg det kanske något annat där bakom.

Herr Nilsson hade infört honom på klubben och här hade han blifvit mottagen med öppna armar. Bekantskaperna däruppe hade medfört inbjudningar i familjerna och han hade egnat sig åt sällskapslifvets för honom nya förpliktelser med samma intensitet, som han hängaf sig åt arbetet. Det var som om han ville undvika lediga stunder, — stunder för drömmar, svärmeri och begrundan.

Han hade ett par gånger mött härskarinnan på Klarasro i dessa kretsar, men all-

Mr NORRIS

tid på salongsafstånd. Löjtnant Zachris hade också ett par gånger korsat hans väg, men det var som om en osynlig mur hade existerat emellan dem och detta föreföll en och annan underligt. De hade ju gemensamma amerikanska samtalsämnen och mera sådant och borde snarare söka än undvika hvarandra. Löjtnant Zachris var ju också, äfven han, en rätt angenäm sällskapsmänniska, när han så ville, om man än hade en smula respekt för hans bitande sarkasmer och hans egoistiska nyckfullhet.

Tills vidare hade det ej blifvit något af med fabrikör Sakrissons plan att anbringa honom på kontoret.

FRÅN AMERIKA

Emellertid gled tiden framåt. Dag lades till dag och snart skulle allt vara färdigt till det stora slaget. Äfven ute i staden hade tillrustningarne tagit sin början. Lindblommornas söta doft blandades med lukten från nymålade väggar och plank och nedslagna pålar markerade platserna för de flaggstänger, som skulle resas. Öfver hela staden hade lägrat sig det uttryck af spänning, som brukar gå omedelbart före en länge bidad stor händelse.

Första festdagens morgon bröt in med strömmande regn och olycksprofeterna voro genast framme med sina förutsägelser om ett storartadt nederlag för hela tillställ-

Mr NORRIS

ningen. Det såg långt ifrån muntert ut. Flaggorna hängde drypande längs flaggstängerna och blomsterdekorationerna slokade. Inkörsvägen till utställningsområdet började antaga en kärraktig konsistens och de sista hammarlagen från utställningsbyggnaderna ljödo missmodigt dofva ut öfver de i presenningar inhöljda utställningsföremålen.

Fram på förmiddagen inträffade emellertid ett hastigt omslag. Molnen skingrades och försvunno och solen bröt fram i strålände klarhet. Inom kort var scenen som förvandlad. Det blef festväder och det låg festglädje i luften, i blickarne och i folkmassornas glada sorl.

FRÅN AMERIKA

Första dagen var landtbefolkningens och kreatursuppfödarnes dag. Andra dagen skulle industrialstren i skärselden och på aftonen skulle utställningsbalen äga rum, enär man ej vågade räkna på att prisdomare och hedersgäster skulle stanna kvar öfver den tredje dagen.

Det vackra vädret höll sig och tillströmningen af skåde-lystna var enorm. Fabri- kerna hade i allmänhet stängt sina portar och gifvit sina arbetare fritt. Det stora Sak- rissonska etablissementet låg tillbommadt utan de sedvan- liga rökplymerna öfver skor- stenarne och hade ej sitt sed- vanliga trumpna utseende, klädt som det var i flag- gor och vimplar samt löf-

Mr NORRIS

girlinger kring de stora fönsterna.

Från ett af dem, högst uppe, fladdrade till och med ett stjärnbaner. Det hade Axel Rydström på något outransakligt sätt lyckats att anskaffa och smugla in i dekorationen.

Han och Karl Lafon voro oskiljaktiga på denna minnesvärda dag. Öfverallt dök de fram bland utställningsföremålen, men i synnerhet vaktade de på redskapspröfningarne med nervös oro. Det förvånade dem på det högsta att ingenjör Norris kunde gå så lugn och oberörd ögonblicken före det viktiga afgörandet.

Denna lugna säkerhet gladdede också fröken Sakrisson,

FRÅN AMERIKA

då hon i sällskap med fröken Pistolekors mötte honom i folkvimlet. Med en glädjeglämt i ögat hälsade han artigt på de båda damerna.

«Hvad, är ni inte nervös, mr Norris?» utbrast hon.

«Nej, hvarför skulle jag vara det? Jag tror på mitt verk!»

«Då borde ni sannerligen ordinera en matsked af samma tro åt pappa. Han sitter med farbror majoren där borta vid restauranten, men han har svårt att hålla sig stilla. Kommer ni inte med dit bort?»

«Min tid tillåter det beklagligtvis icke».

Fröken Pistolekors, som redan passerat vändkretsen och resignerat från äktenskaps-

Mr NORRIS

marknadens täflingsplats, men hade den lilla svagheten att vilja bana väg för tveksamma hjärtan, hade under samtalet varit idel öga och tycktes mycket belåten med sina iakttagelser.

Hon räckte den unge mannen handen till en vänlig handtryckning.

«Så mycket får man lof», sade hon, «men man skall aldrig säga «lycka till» i förväg. Det är inte bra. Kom nu, Klara!»

Därmed drog hon bort med den unga damen, som tog afsked med en vänlig nick. Ingenjören svarade med en djup bugning.

Fröken Klara hade haft rätt. Gubben Sakrisson hade svårt att i stillhet lyssna till

FRÅN AMERIKA

gamle majorens prat. Den whiskygrogg, som majoren ordinerat för hans nerver, tycktes han ej håller tro på, ty den stod nästan orörd. Han var verkligen nervös, ehuru han gång på gång försökte intala sig själf, att han ingenting hade att vara orolig för.

Det hade en märkbart lugnande inverkan på honom, när kassör Nilsson kom, bred och jovialisk, och tog plats midt emot honom. Strax därpå anlände äfven damerna och så kom det fart i samtalet, så att fabrikören glömde sin oro.

Major Pistolekors tittade på uret och nickade:

«Nu smäller det i detsamma och jag lagar mig väl

Mr NORRIS

bort och ser på, så att jag kan bli den förste, som rapporterar utgången, så vida inte de satans pojkarne komma mig i förvägen».

Han marscherade bort med rak militärisk hållning. Herr Sakrisson stannade kvar, ehuru han haft god lust att följa med. I ren distraktion tog han en försvarlig klunk ur sin grogg. Kassör Nilsson pratade på, som om ingenting vore på färde.

Men plötsligt stannade han midt i en mening.

«Hvad — hvad tusan vill pojken? Det är Axel Rydström. Han flåsar som en blåsbälg och tyckes ha något mycket viktigt på hjärtat».

Fabrikören reste sig häf-

FRÅN AMERIKA

tigt, så att grogglaset var i fara att stjälpas.

«Kom hit, min gosse! Hvad har du att förkunna?»

«Det är ingenting! Det vill säga . . . ingenting ännu, men jag hörde en af prisdomarne, som sa', att det är en glädje att se hur lätt och väl den arbetar och att det . . . att det är ännu mera glädjande, att det är svenskt fabrikat.»

«Tack skall du ha, min gosse! Men se här kommer min sann majoren också!»

Majoren flaggade på långt håll med näsduken och var mer än vanligt hjulbent vid sina bemödanden att komma fort framåt.

«Triumf! Triumf!» ropade han, så snart han kommit

Mr NORRIS

så nära, att han kunde göra sig hörd.

«Stor seger! Medalj och hederspris! Usch, det gick som en dans! Vår vän ingenjören styrde själf, så att torfvor och kokor röko omkring. Jag tror, att han kunnat plöja i själfva hälleberget med den plojen och inte en rispa eller skavank kom det på den. Fin som en hoffröken var den, när han slutade, liksom, när den sattes i marken. Puh!

Men ni kan också tro, att ingenjören såg ut som en nigger af dammet och smörjan, när allt var förbi och det sade jag honom också, men då blef han stött och vände sig undan. Märkvärdigt hvad det där rashatet

FRÅN AMERIKA

kan hänga i amerikanerna ändå!»

Herr Sakrisson hörde ej det sista af majorens ifriga ordflöde. Han bara dunkade i bordet med käppen, tills två vettskrämda kypare kommo rusande från hvar sitt håll.

«Champanj! Champanj, kan ni väl begripa!»

Ordern var tydlig nog och blef ögonblickligen expedierad.

I det samma infann sig mr Norris.

«Se där ha vi ingenjören!» utbrast herr Sakrisson i stormande glädje. «Tack skall du ha, ty hädanefter säger jag du. Tack skall du ha!»

Och så blef det en omfamning af hjärtligaste slag.

«Skål allesamman! Det här

Mr NORRIS

är en härlig dag och i kväll skola vi vara de muntraste på balen.»

Ändtligen blef ingenjören ledig att mottaga de öfriges lyckönskningar. När turen kom till fröken Klara, sade hon endast. Tack! men detta tycktes vara nog för honom, ty det lilla ordet kom hans ögon att glänsa och gaf en starkare färg åt hans kinder.

Fröken Pistolekors såg fortfarande mycket intresserad ut. —

Det glada folkvimlet fortfor hela eftermiddagen.

Militärmusiken spelade utanför restauranten och hvarje bord var upptaget. Vid ett par särskilda långbord sutto gjuteriets arbe-

FRÅN AMERIKA

tare, för att på herr Sakrissons bekostnad fira dagens stora händelse. Gubben Rydström hade till specialitet att hålla tal, sedan han kommit i en viss stämning, och i dag höll han tvänne tal, ett för «gubben» och ett för «vår amerikanske ingenjör» och alla voro öfverens om, att det sista var det bästa han någonsin hållit.

Å andra håll förberedde man sig till balen, men hemma hos herr Nilsson samlades klubbens sångare och här klingade den ena kvartetten efter den andra. Det var en liten repetition och fru Berglund, som städade för herr Nilsson, berättade sedan, att hon hört någon sjunga därinne «så grannt,

Mr NORRIS

att det var alldeles obegrip-
ligt».

Emellertid flögo timmarne
hastigt och strömmen af bal-
besökande började röra sig
mot hotellet.

Ingeniör Norris och herr
Nilsson väntade å trappan
på det Sakrissonska ekipaget.

Då vagnen stannade, skyn-
dade mr Norris fram för att
erbjuda fröken Klara sin
hjälp, men förekomms af herr
Zachris, som nästan oartigt
stälde sig i vägen. Herr
Nilsson bjöd fröken Pistole-
kors armen.

«Nåja», skrattade herr Sak-
risson. «Då får du hålla till
godo med mig», och därmed
tog han bugande ingeniörens
arm.

Salongen var utmärkt vac-

FRÅN AMERIKA

kert dekorerad och balstämningen från början högst animerad, hvadan panelhönsen, som sutto på vakt efter antydningar till nya inklinationer, voro fullt upptagna.

Den ende, som såg dyster ut, var löjtnant Zachris. Hans lilla manöver nere vid vagnen hade visserligen lyckats, men han erinrade sig med grämelse, att han fått en ljungande tillrättavisning af sin farbror, då han vid middagsbordet kommit fram med en elak anmärkning om ingenjör Norris. Sedan han fört sin kusin i promenad-polonäsen, drog han sig också tillbaka till bufféen, för att med några glas stärka kura- get till hvad han vidare mände företaga sig.

Mr NORRIS

Till att börja med var det folk-
tomt därinne, men snart kom
en något passerad ung man
och slog sig ned hos honom.

«Åh, hvad din kusin val-
sar charmant. Det är en
charme!»

Han läspade betydligt.

«Hm!»

«Och så förde han så ut-
märkt!»

«Hvilken han?»

«Ingeniör Norris naturligt-
vis!»

«Sludder! Drick och prata
inte smörja!»

Interlokutören såg bestört
ut, men följde rådet.

Det unga paret hade verk-
ligen väckt uppseende. Det
var Norden och Södern, som
valsade med hvarandra och
de kunde aldrig få vackrare

FRÅN AMERIKA

ställföreträdare. Det blef ett halft hvarf mera än som ansågs lämpligt och panelhönsen stucko redan sina hufvuden samman.

Först en dans efter maten — en *pas de quatre* — skulle han åter få dansa med henne, ty hennes dansprogram hade strax blifvit fulltecknadt, och han deltog föga i dansen under mellantiden, men hans ögon följde henne, där hon sväfvade fram, lätt och behagfullt.

Hans pulsar brände och hans panna glödde. Det hade blifvit honom klart, hvad han i det längsta sökt förneka för sig själf. Han var kär, — ursinnigt förälskad i denna blonda nordiska skönhet och han kände othello-

Mr NORRIS

kval, då han såg den ene kavaljeren efter den andre träda fram och föra henne bort i dansens hvirfvel.

Supén hade varit magnifik och löjtnant Zachris hade med några glas champanj förbättrat den florshufva han redan hade lyckats förskaffa sig. Han vaktade nu på sin kusin och ingenjören och just då denne bugade sig för att föra sin dam i dansen, trängde löjtnanten sig brutalt emellan.

«Den här dansen får väl jag? Inte sant, Clärchen?»

Rösten var osäker, men högljudd och väckte uppmärksamhet hos de kringstående.

Klara hade blifvit röd som blod och såg sig förskrämd

FRÅN AMERIKA

Mr NORRIS

omkring. Mr Norris hade blifvit likblek.

I detta ögonblick kom herr Sakrisson som en räddande ängel ut från bufféen. Han förstod genast situationen.

«Gå din väg, Erik! Du är berusad!»

Löjtnanten tyckes ett ögonblick vilja sätta sig till motvärn, men föll till föga och följde uppmaningen, ehuru med gnisslande tänder. Hans så väl uppgjorda plan hade gjorts till intet.

Ingeniör Norris stod fortfarande blek och stum.

Som i en dröm lade han sin hand i Klaras och dansade ut, utan att märka, att hans högerhandske hade remsat midtöfver.

Efter dansen klagade frö-

FRÅN AMERIKA

ken Klara öfver hufvudvärk och ville fara hem. Herr Sakrisson hade också fått nog af balen, hvarför mr Norris följde dem ned till vagnen.

På fotsteget vände hon sig om.

«Ni får ej vara ond på Erik! Han var otillräknelig. Förlåt honom för min skull!»

«För er skull! . . . Allt!»

Och han tryckte en kyss på hennes handske med vansinnig glöd. —

Han stod ännu kvar på trappan och lyssnade till vagnsbullret i fjärran, då herr Nilsson kom för att söka honom . . .

Sist af alla vagnarne rullade en char à banc, fullsatt med herrar, ut från hotellets

Mr NORRIS

gård. Den stälde kosan åt förstaden.

Nattvinden fläktade svalkande om heta pannor. Ju längre man kom utåt, dess tystare och lugnare blefvo gatorna. Förstaden sof. Endast några kvarglömda flaggor smälde mot stängerna.

Viken glittrade svagt i den ljusa natten. Parker och villor med mörka fönster flögo förbi som i ett skuggspel, men högt öfver det stilla landskapet hvälfde sig nordens sommarnattshimmel, fullsatt med milliarder strålande stjärnor.

Vagnen höll i närheten af Klarasro och tysta som andeväsen smögo sig dess passagerare öfver gräsmattorna fram under ett fönster, från

FRÅN AMERIKA

hvilket ljus ännu lyste på
en röd gardin.

Ett ögonblicks stillhet och
så brusade sången fram:

«Klara stjärna, du som strå-
lar,
skimrande på purprad him-
mel,
dölj ditt öga ej för mig!»

Aldrig hade den lille apo-
tekarens baryton klingat så
vackert i solot.

Därpå följde som ett smäl-
tande tenorsolo med brum-
körsackompanjemang Söder-
mans härliga:

«Ser jag stjärnorna sprida sitt
flammande sken
öfver skog, öfver blånande
sjö, —

Mr NORRIS

o, hur grips jag af längtan
att flykta dithän
till den eviga kärlekens ö!

Ty där uppe i himmelska värl-
darnes glans
skall jag vigas vid henne en
gång,
som här nere på jorden blott
fans
i min dröm och min svär-
mande sång.»

Tyst! Rörde sig gardinen?
Sångarne smögo sig tysta
bort, men en af dem stod
kvar. Han tog fram ett före-
mål under kappan och det
förnams ett fullt ackord på
en mandolins strängar.

Som en sydländsk trubadur
stod han där och den span-
ska serenaden ljud, än smäk-

FRÅN AMERIKA

tande, än glödande med en passion, som kom åhörarne att skälfva.

«Oh, sennorita . . .»

Där uppe lyssnade en ung dam med det täcka flickhuvudet stödt mot handen. Och hon lyssnade länge sedan sången förklingat, tills takets rosor och amoriner sänkte sig ned omkring henne i en rosenröd sky och drömmens ängel slöt hennes ögon och kysste hennes leende läppar. — —

Ingeniör Norris hade föredragit att gå hem. Han ville vara ensam. Hans hjärta var fullt af lycka, af djärfva, leende drömmar, — drömmar, som vi alla drömt eller skola drömma.

Hans gång var spänstig

Mr NORRIS

och rask och hans hufvud utmanande höjdt. Nu visste han sitt mål och han ville vinna det.

Då han kommit i närheten af trädgårdsgrinden till sin bostad, löste sig en mörk skugga från muren. En cigarrett glimmade till och belyste för ett ögonblick ett blekt anlete.

Den mörka skuggan stälde sig i hans väg.

«Hvad vill ni? Gå ur vägen!»

«Ah, gatan är bred nog!»

«Vill ni förolämpa mig — ännu en gång!»

«Förolämpa *er* . . .!»

Tonen var djupt föraktlig och ett hånskratt kom cigarretten att skälftva.

«Förolämpa *er* . . .!»

Mr NORRIS

Han trädde ett steg närmare, så att han nästan vidrörde honom.

"You are a descendent of Cham, sir!" hväste han tätt vid ingeniörens öra. Därefter vacklade han bort, under det att ånyo ett hånskratt skar genom nattens tystnad.

Ingeniörens hand hade höjts för att slå till, men sjönk maktlös ned: Hela gestalten skälfdde och som en drucken stapplade han in genom grinden . . . upp för trappan.

Han tände ett ljus. Därpå satte han sig vid skrifbordet, begrafvande hufvudet i sina händer.

Solen och fågelsången väckte honom ur hans dvala.

FRÅN AMERIKA

Som en sömngångare släckte han ljuset och bytte om kläder. Därpå gick han ut och slog in på samma väg, som han så segerstolt hade vandrat några timmar tidigare.

Han gick väl en timme upp och ned i allén, innan han öppnade gallerporten till Klarasro.

Allt var ännu tyst i villan, men då han böjde om buskaget, såg han herr Sakrisson gå och pyssla med sina rosor.

«Nå, det var morgonfriskt!» utbrast denne. «Men för öfrigt förbaskadt bra gjort af dig. Nu skall en bra frukost smaka om en liten stund. Aha, du ser en smula nattstånden ut. Jojo, det tar på

Mr NORRIS

krafterna, men det skall vi
nog kurera, — men hvad
står på? Du säger inte ett
ord och är dyster som en
hernhutare!»

»Farbror! — Herr Sakris-
son!»

«Pojke! Hvad är det med
dig? Kom hit i bersån, så
få vi talas vid.»

«Jag är kär!»

«Ja, nog ser det så ut?»

«Jag är kär i er dotter!»

«Aha! Ser man på! Men
det där var ingen nyhet för
mig — sedan i går kväll.»

«Åh!»

«Nå för tusan! Det är väl
ej till mig du skall fria. Om
Klara vill, så ser jag intet
hinder . . .»

«Säg farbror! Är jag en
hvit man?»

FRÅN AMERIKA

«En hv — hvit man! Ja visst fan!»

«Nej, jag är det icke! Öfver mig hvilat förbannelsen af ett felsteg, jag vet ej hur många släktled tillbaka. Någonstädes på mitt stamträd har det funnits en man eller kvinna af den föraktade racen . . . af Kams ättlingar. Den förbannelsen jagade mig från Amerika och nu . . . nu skall den kosta mig min lefnadslycka.»

Den starke mannen skälfde i krampaktig gråt.

«Och hvem skulle . . .?»

«Löjtn . . .»

«Tyst! Den förbannade valpen skall ur mitt hus, innan solen gått ned och tillbaka till Amerika, så fort en ångare hinner plöja hafvet.»

Mr NORRIS

«Farbror, jag måste bort!»

«Du skall stanna!»

«Farbror, jag måste bort!
Du ser dessa blåa halfmån-
formiga fläckar på mina nag-
lar. De äro slafmärket och
de kunna gå i arf, om ej för-
bannelsen hämnas ännu efter-
tryckligare.»

«Du skall stanna!»

«Nej, jag kan ej! Jag må-
ste bort, men säg . . . säg
henne . . .»

Han förmådde ej mer. Han
störtade på knä och dolde
ansiktet i sina händer.

Då lade sig en mjuk arm
om hans nacke och en rund
kind smög sig intill hans.

«Norris, jag har hört allt!
Du skall stanna och går
du . . . dit du går, går jag

Mr NORRIS

ock; där du stannar, vill jag ock stanna.»

Med ett skri sprang han upp och Klara låg vid hans bröst i en omfamning, som om de måst hålla sig fast, för att ej mista hvarandra.

«Barn, barn!» utbrast den gamle fadern snyftande: «Låt då också mig vara med!»

Och med sina armar omslingrade han dem bägge.

Mer än ett år har gått. Trädgården doftar af rosor och jasmin och gullrägnet sänker sina stora gyllene droppar. Genom de öppna fönstren lyser aftonsolen in i salongen.

Där sitter en blek, men lycklig moder och håller sin

FRÅN AMERIKA

åldrige faders hand i sin tvärs öfver en vagga, som intagit flygelns plats.

I bakgrunden sitta två gamla bekanta — gubben Rydström och verkmästare Lafon.

Framme vid fönstret sitter ingenjör Norris, nu meddelägare i firman Sakrisson & Son. Han skrifver i sin dagbok:

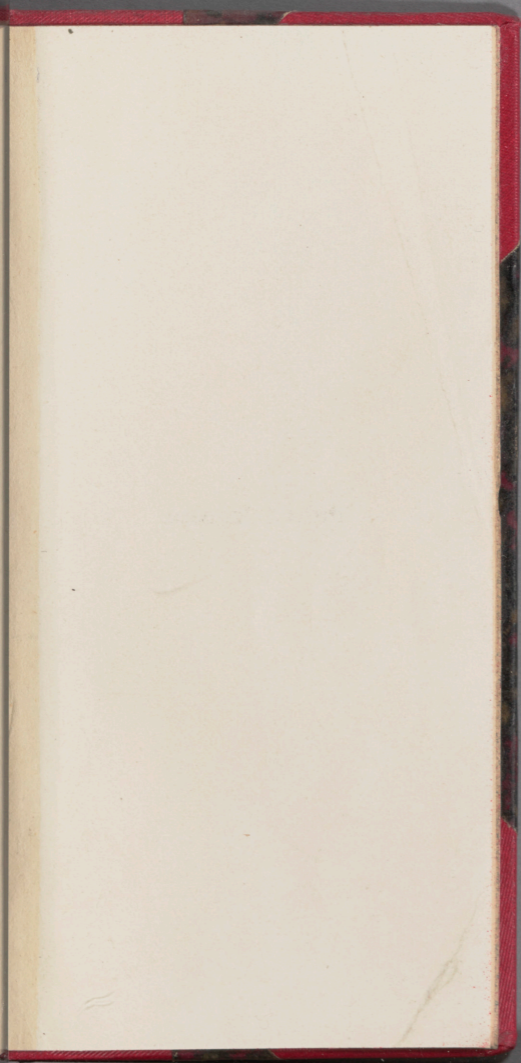
«I dag är åter en lycklig dag. Vår förstfödde har i dag blifvit döpt och pappa och gubbarne Rydström och Lafon hafva varit hans faddrar.

Jag har nyss varit framme och kysst hans små händer. Det finnes intet slafmärke på hans naglar. Förbannelsen har vikit hädan.»

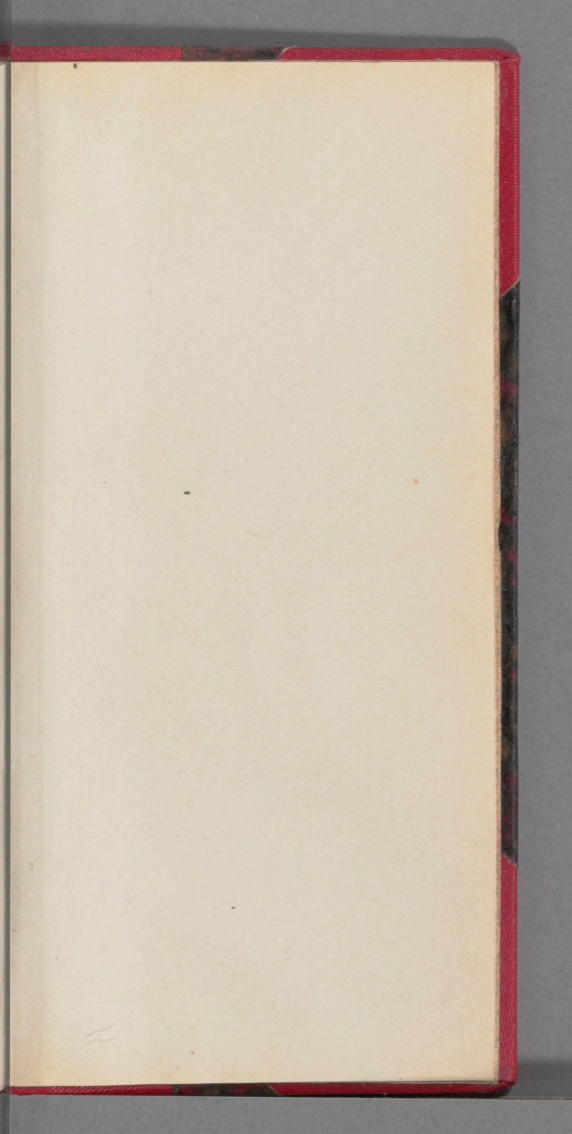
Mr NORRIS

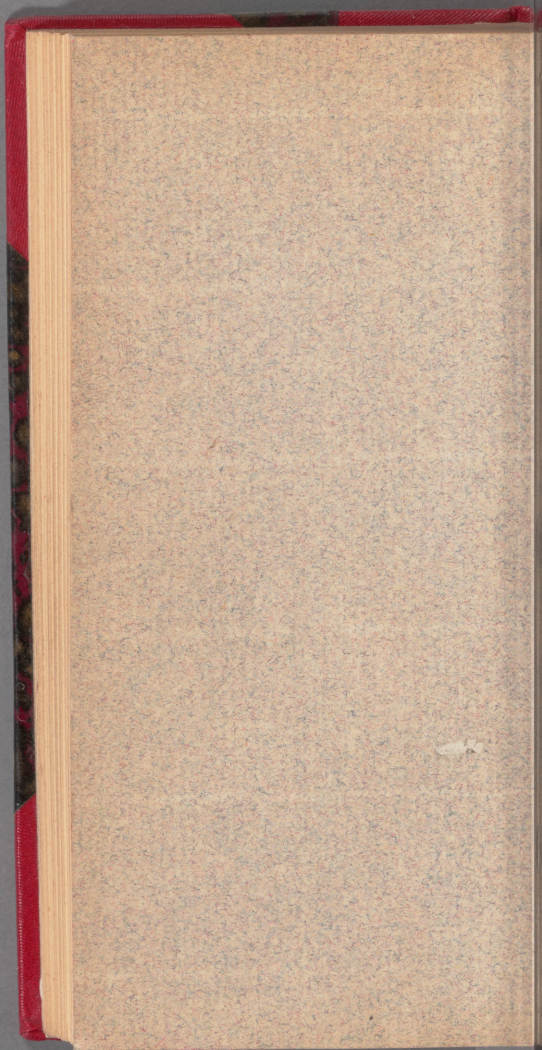
Därpå slår han boken samman och går bort och kysser sin hustru, varmt och innerligt.

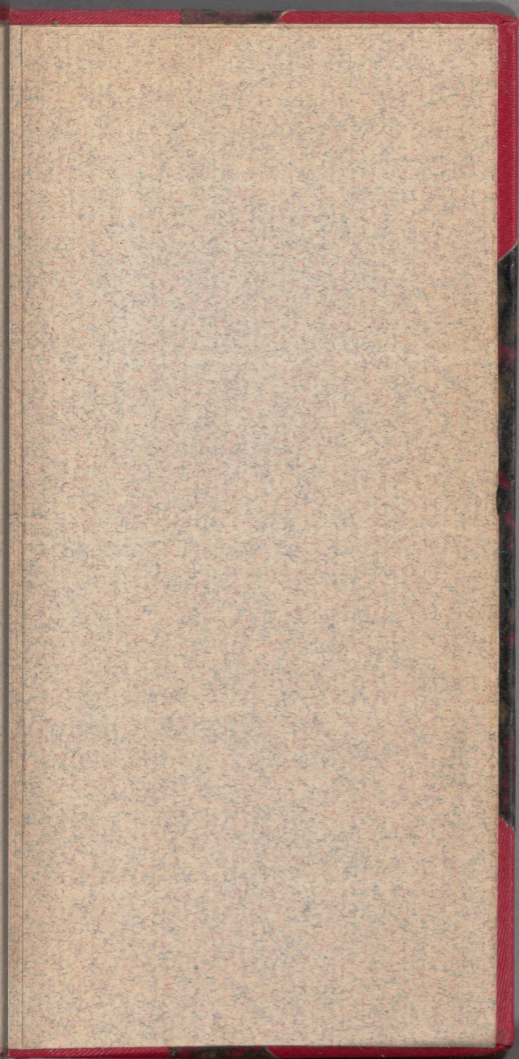

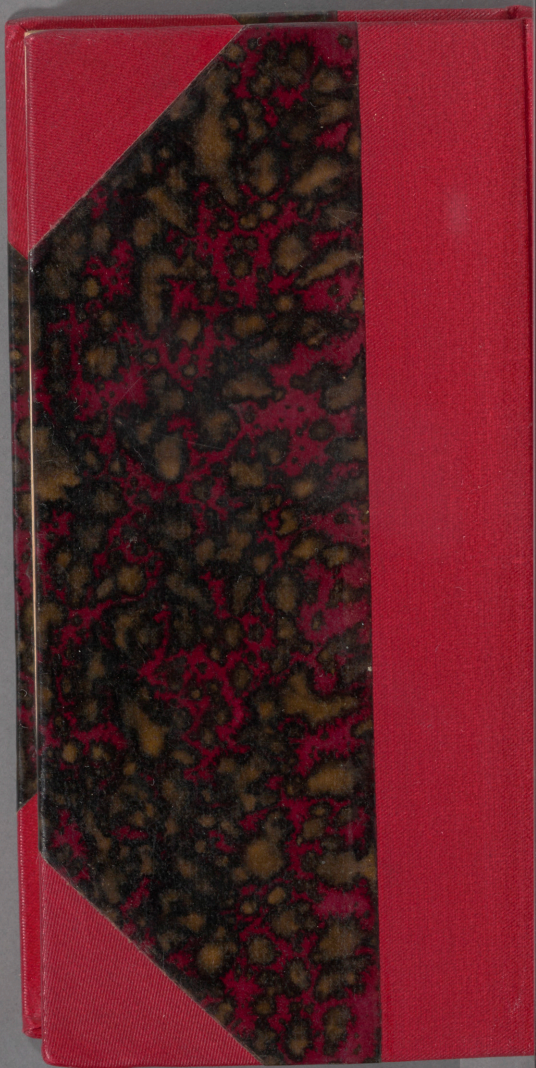

Pris 1 krona

VIOL-
BIBLIOTEK.
1

MR
NORRIS
FRÅN
AMERIKA

WALLIN

STOCKHOLM
1905